

Урок 93. ТЕПЕРІШНІЙ ЧАС. ЗМІНЮВАННЯ ДІЄСЛІВ ТЕПЕРІШНЬОГО ЧАСУ ЗА ОСОБАМИ Й ЧИСЛАМИ

Дата _____

Клас _____

Мета: вчити учнів змінювати дієслова за особами й числами в теперішньому часі за зразком (*таблицею*), вживати ці дієслівні форми в реченнях і зв'язних висловлюваннях; розвивати увагу, спостережливість; виховувати працелюбність.

Хід уроку

I. ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ МОМЕНТ

II. АКТУАЛІЗАЦІЯ ОПОРНИХ ЗНАНЬ

1. Перевірка домашнього завдання (*вправа 335*)

2. Робота над прислів'ями

— Доповніть прислів'я, використовуючи слова з довідки. Укажіть, у якому часі вжито дієслова.

- Немазаний віз скрипить, а мазаний сам...
- Шануй старших — молодші тебе...
- Як постелиш, так і...

Слова для довідки: біжить, поспиш, пошанують.

3. Каліграфічна хвилинка

Вз им ку взимку

— Доберіть спільнокореневі слова, визначте корінь. Складіть та запишіть речення.

— Відтворіть прикмету, вставивши подане слово.

Ворони, у, боки, головами, сідають, буде, різні, день, вітряний, коли.

(Коли взимку ворони сідають головами у різні боки, день буде вітряним.)

4. Вибіркове списування

— Прочитайте. Випишіть дієслова теперішнього часу.

Скоро сонечко пригріє, потечуть струмки, темний гай зазеленіє, зацвітуть квіти.

Ми дзвіночки, лісові дзвіночки, славим день. Ми співаєм, дзвоном зустрічаєм: День! День!

Всі ми будемо дружити, станемо як одна сім'я!

Теперішній час: славимо, співаємо, зустрічаємо.

III. ПОВІДОМЛЕННЯ ТЕМИ Й МЕТИ УРОКУ

— Сьогодні на уроці ви дізнаєтеся, як змінюються дієслова теперішнього часу.

IV. СПРИЙМАННЯ Й УСВІДОМЛЕННЯ НОВОГО МАТЕРІАЛУ

1. Спостереження за мовним матеріалом

Доповніть речення, змінюючи одне з дієслів теперішнього часу з попереднього завдання.

Я (*що роблю?*)

Ти (*що робиш?*)

Він

Вона (*що робить?*)

Воно

Ми (*що робимо?*)

Ви (*що робите?*)

Вони (*що роблять?*)

- Проаналізуйте, що змінювалось у дієслів. (*Число, особа*)
- Зробіть висновок. Сформулюйте його за зразком: «Ми побачили, що дієслова теперішнього часу змінюються за..., а не за..., як іменник і прикметник».

2. Робота за підручником (вправи 336–338, с. 147–149)

3. Фізкультхвилинка

V. УЗАГАЛЬНЕННЯ Й СИСТЕМАТИЗАЦІЯ ОТРИМАНИХ ЗНАНЬ

1. Робота в парах

— Змініть дієслова за особами у теперішньому часі за таблицею, поданою на с. 148.

Іти, знати, лежати, бігти.

2. Гра «Яка особа?»

Учитель читає речення, у яких є дієслова. Учні, почувши дієслова, на пальцях чи цифрами, написаними на картках, показують, якої вони особи. Виграє той, хто жодного разу не припустився помилки. Для гри можна використовувати такі речення.

1) Спіють груші по садах, відлітає зібрався птах. 2) Бачить — не бачить, чути — не чує, мовчки говорить, добре мудрує. 3) Ми дружимо з книжкою. 4) Гарно ти співаєш! 5) Вранці взимку пташка тремтіла, а до неї друга ж прилетіла. 6) Не співаю я, бо поточків і земної травиці очікую.

3. Робота в парах

— Прочитайте, поясніть зміст. Випишіть дієслова, протилежні за значенням, усно поставте до них питання, визначте час, особу.

1) Вода з одного бере, другому дає. 2) Незнайко на печі лежить, а Знайко по дорозі біжить. 3) Добро пушить, а лихо сушить. 4) Згода дім будує, а незгода руйнує. 5) Літо біжить, підстрибуючи, а зима бреде, похнюпившись.

4. Поетична хвилинка

— Назвіть дієслова, усно поставте до них питання, визначте час, особу.

Тихо-тихо сніг іде,
білий сніг, лапаний:
ми у двір скоріш підем,
візьмемо лопати.
Ми прокинем зранку
стежку біля ганку.

М. Познанська

VI. ПІДСУМОК УРОКУ. РЕФЛЕКСІЯ

Гра «Незакінчене речення»

- Особу і число дієслова визначаємо за допомогою... (*займенника, питання і закінчення*).
- У теперішньому часі дієслова змінюються... (*за особами і числами*).
- В однині дієслово вживається тоді, коли воно означає... (*дію одного предмета*).
- Не з дієсловами треба писати... (*окремо*).

VII. ДОМАШНЄ ЗАВДАННЯ

Вправа 339 (с. 149).